

Κοπή βασιλόπιτας και απολογισμός έργου 2022

Το προσωπικό της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κοζάνης έκοψε τη βασιλόπιτά του την Πέμπτη 19 Ιανουαρίου 2023 στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής, έδρα της Υπηρεσίας. Ο απολογισμός της χρονιάς που πέρασε περιελάμβανε ένα πλούσιο ανασκαφικό, μελετητικό και διοικητικό έργο, έργα αποκατάστασης και ανάδειξης χώρων, προστασίας και προβολής αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, δράσεις επικοινωνιακού χαρακτήρα και πολλά άλλα. Πιο αναλυτικά:

Το ανασκαφικό έργο της Εφορείας περιελάμβανε και φέτος σωστικές ανασκαφές στο λιγνιτωρυχείο της Μαυροπηγής (ανασκάφηκαν νεκροταφεία χρονολογούμενα από την πρώιμη εποχή σιδήρου έως και τα βυζαντινά χρόνια, καθώς και μια μικρή οικιστική εγκατάσταση της αρχαιότερης νεολιθικής περιόδου), και στην τεχνητή λίμνη Πολυφύτου (στη θέση Πολεμίστρα Αιανής διερευνήθηκαν ταφές και κτίσματα της μέσης εποχής του χαλκού). Τα αποτελέσματα των ανασκαφών της προηγούμενης χρονιάς στη Μαυροπηγή, όπως και της περιόδου 2014/15-2022, στη λίμνη Πολυφύτου ανακοινώθηκαν διαδικτυακά στην ετήσια Αρχαιολογική Συνάντηση (ΑΕΜΘ).

Σημαντικές σωστικές ανασκαφές πραγματοποιήθηκαν το 2022 και στο πλαίσιο έργων ΑΠΕ, στις παρακάτω κοινότητες: Στο Φούφα αποκαλύφθηκε σημαντικός αρχαιολογικός χώρος με νεκροταφεία και οικιστικά κατάλοιπα της πρώιμης εποχής σιδήρου, των ρωμαϊκών και των βυζαντινών χρόνων. Στην Ποντοκώμη, στη θέση Αλώνια ανασκάφηκαν ταφικά και οικιστικά κατάλοιπα της πρώιμης εποχής σιδήρου και των ελληνιστικών χρόνων. Στη Μεσσιανή ανασκάφηκαν δύο μικρές οικιστικές εγκαταστάσεις της πρώιμης εποχής σιδήρου. Στην Ακρινή, στη θέση Καλύβια είναι σε εξέλιξη ανασκαφή οικισμού της πρώιμης εποχής σιδήρου. Ιδιαίτερα για τα έργα ΑΠΕ αξίζει να σημειωθεί η αδειοδότηση και κατά το 2022 εκατοντάδων έργων, ο επιφανειακός έλεγχος χιλιάδων στρεμμάτων γης και η επίβλεψη των σκαπτικών εργασιών όλων των υλοποιούμενων έργων.

Σε εξέλιξη είναι οι εργασίες ανάδειξης του οικισμού της αρχαίας Αιανής, καθώς και της συντήρησης – αποκατάστασης του Δυτικού Πύργου του Βυζαντινού Κάστρου Σερβίων, που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο έργων ΕΣΠΑ (ΟΧΕ), ενώ με επιτυχία υλοποιείται και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «τα χρώματα της Σιάτιστας». Επιπλέον, αρχαιολογικές εργασίες υλοποιούνται ή είναι σε εξέλιξη στο πλαίσιο έργων ΕΣΠΑ άλλων φορέων.

Εκτός του ανασκαφικού έργου πραγματοποιήθηκαν επίσης εργασίες ταξινόμησης, καταγραφής, συντήρησης, φωτογράφισης και σχεδίασης υλικού, καθώς και ψηφιοποίησης αρχείων. Σε όλα τα παραπάνω έργα απασχολήθηκαν το 2022 περισσότερα από 300 άτομα, κι αυτό δεν σημαίνει μόνο προσλήψεις εργαζομένων και μείωση της τοπικής και όχι μόνο ανεργίας, αλλά και πολύ μεγάλο διοικητικό φόρτο. Στο πλαίσιο επίσης των προαναφερθέντων εργασιών, δόθηκε η δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε αρκετούς φοιτητές ή απόφοιτους αρχαιολογίας και άλλων ειδικοτήτων, ενώ δόθηκαν και άδειες μελέτης υλικού, διευκολύνοντας παράλληλα τους μελετητές με φιλοξενία στους ξενώνες της Εφορείας και παροχή κάθε είδους βοήθειας.

Σε σχέση με τα βυζαντινά μνημεία η δραστηριότητα της Εφορείας περιλαμβάνει στατικές και αρχιτεκτονικές μελέτες ναών και αρχοντικών, μνημόνια συνεργασίας με άλλους φορείς για αποκατάσταση μνημείων, καθώς και διαπιστωτικές πράξεις για τρεις ναούς. Πραγματοποιήθηκε σειρά αυτοψιών σε ναούς όλου του νομού, και έγιναν υποδείξεις ενεργειών στους υπεύθυνους αλλά και άμεσες σωστικές επεμβάσεις. Παράλληλα, υλοποιήθηκε το 2022 ένα πρόγραμμα καταγραφής και άμεσων σωστικών εργασιών συντήρησης σε ναούς, ενώ πραγματοποιήθηκαν εργασίες ψηφιοποίησης υλικού, καθώς και συντήρησης βυζαντινών και μεταβυζαντινών εικόνων. Ιδιαίτερα μας απασχόλησαν θέματα που αφορούν στην Παναγία Αιανής, τα οποία ελπίζουμε πως θα λυθούν εντός του τρέχοντος έτους.

Μεταξύ των σημαντικότερων ζητημάτων που απασχόλησαν την Εφορεία το 2022 είναι η υπόθεση νομιμοποίησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής (θερμές ευχαριστίες στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στο Δήμο Κοζάνης), η οποία αναμένεται να λάβει τέλος εντός του τρέχοντος έτους, αλλά και η πιστοποίηση του εν λόγω Μουσείου όπως και της Αρχαιολογικής Συλλογής Κοζάνης, μια διαδικασία υποχρεωτική πλέον για όλα τα δημόσια μουσεία. Η γραμματειακή υποστήριξη του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Δυτικής Μακεδονίας, το αρχαιολογικό κτηματολόγιο, το εθνικό αρχείο μνημείων, οι κάρτες ελεύθερας εισόδου, η δημιουργία ιστοσελίδας της Εφορείας, αλλά και προωθητικού video (σποτ) για το μουσείο Αιανής και άλλους χώρους, αποτελούν μερικά ακόμα θέματα.

Μετά τη χαλάρωση των μέτρων της πανδημίας, συνεχίστηκε επίσης με μεγάλη συμμετοχή η υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Έτσι, το 2022 πραγματοποιήθηκε ξενάγηση στο Μουσείο Αιανής και ενημέρωση με προβολές σε 2.000 περίπου μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, από σχολεία της Π.Ε. Κοζάνης, Θεσσαλονίκης και Καστοριάς, ενώ ξεναγήθηκαν φοιτητές του Πανεπιστημίου Κολωνίας και μαθητές από διάφορες χώρες στο πλαίσιο προγραμμάτων Erasmus.

Τέλος, η επικοινωνιακή προβολή της Εφορείας περιελάμβανε και κατά το 2022 πολλές εκδηλώσεις, που έγιναν δια ζώσης ή ψηφιακά. Συμμετείχαμε στις παρακάτω δράσεις των κεντρικών Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ: α) Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές με θέμα «Μνημεία Ενταγμένα στη Φύση, Μνημεία ανοιχτά στο Κοινό», με σειρά επισκέψεων και ξεναγήσεων σε δύο μνημεία ιδιαίτερης αρχαιολογικής σημασίας της Π.Ε. Κοζάνης τον Μακεδονικό Τάφο Σπηλιάς Εορδαίας και την Επισκοπική Βασιλική Σισανίου Βοΐου. β) Διεθνής Ημέρα Μουσείων με μια μικρής κλίμακας περιοδική έκθεση στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής με τίτλο «Χαλκός και Λιγνίτης», με πρόσφατα ευρήματα από τη Μαυροπηγή. Λεπτομέρειες για την έκθεση στην ιστοσελίδα: <https://xalkoskailignitis.wordpress.com/>. γ) Πανσέληνος του Αυγούστου με μουσική εκδήλωση με τον Μάκη Σεβίλογλου και τίτλο «Φώτιζε το δρόμο το φεγγάρι...». δ) Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς με ψηφιακή δράση, με τίτλο «Τα άγνωστα Καμβούνια». Περιελάμβανε ένα συνοπτικό ψηφιακό οδηγό για τα μεταβυζαντινά μνημεία στην ευρύτερη περιοχή των Καμβουνίων και την τέχνη τους. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν σταθερά να πλοηγηθούν στην ιστοσελίδα της δράσης <https://agnostakamvounia.wordpress.com/>. ε) Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης με τετραήμερη δράση στο Μουσείο Αιανής, με τίτλο «Λίθος από τα αρχαία εργαλεία στο σύγχρονο laser». Επιπλέον, το 2022 η Εφορεία συμπεριλήφθηκε στο Πρόγραμμα «Όλη η Ελλάδα ένας Πολιτισμός», με τη φιλοξενία της παράστασης «Ιστορίες από το Γαχουτάν».

Άλλες δράσεις: Συμμετοχή σε φωτογραφική έκθεση βυζαντινής ξυλογλυπτικής της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, και στη δράση του Συλλόγου Φίλων Βιβλίου Εορδαίας, με άνοιγμα του τάφου της Σπηλιάς. Χορήγηση για τρίτη συνεχή χρονιά στη Μητρόπολη Σισανίου και Σιατίστης άδεια λειτουργίας στον Επισκοπικό Ναό Σισανίου. Παραχώρηση για πρώτη φορά του Αρχοντικού Γρ. Βούρκα για εκδήλωση άλλου φορέα, συγκεκριμένα για την έκθεση ζωγραφικής του Καλλιτεχνικού Γυμνασίου Κοζάνης. Υποδοχή και ξεναγήση στο Μουσείο Αιανής των επισκεπτών από την αδελφοποιημένη με την Αιανή πόλη της Σερβίας Αλέξινας. Την περίοδο των Χριστουγέννων έγινε στολισμός δέντρων στην Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης με την Πρωτοβουλία Νέων Κοζάνης και το Δημοτικό Σχολείο Χαρισίου Μούκα, στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής με το Δημοτικό Σχολείο Αιανής, και για πρώτη φορά στο Αρχοντικό Πούλκως στη Σιάτιστα με το Μουσικό Σχολείο Σιάτιστας. Τους ευχαριστούμε όλους για τη συνεργασία τους.

Σημειώνουμε ότι η δράση της Αρχαιολογικής Συλλογής Κοζάνης αναρτήθηκε και στο instagram του ΥΠΠΟΑ (miniculturegr). Επιπλέον, αποστείλαμε και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΥΠΠΟΑ στο facebook και στη δράση ΤΟ #ΕΚΘΕΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ο αμφιπρόσωπος κάρναρος του μουσείου Αιανής. Υπενθυμίζουμε τέλος τη δράση μας με τίτλο «Αρχαιολογία και Κοινωνία» στην ιστοσελίδα της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κοζάνης στο facebook, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022 και για δεύτερη συνεχή χρονιά, με 20 αναρτήσεις με θέμα την αρχαιολογική έρευνα στο νομό Κοζάνης στο πλαίσιο των Μεγάλων Δημοσίων Έργων. Τις αναρτήσεις θα τις βρείτε σύντομα και στο site του μουσείου Αιανής (www.museumaianis.gr).

Όλο αυτό το έργο οφείλεται στο σύνολο του προσωπικού της Εφορείας, μόνιμου και έκτακτου, που επέδειξε και φέτος την απαιτούμενη εργατικότητα και συνεργασία, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενός ήρεμου εργασιακού περιβάλλοντος. Η βασική περσινή μας ευχή, ήταν να τελειώσει γρήγορα η δύσκολη κατάσταση που δημιουργήθηκε από την πανδημία του κορωνοϊού. Φέτος, ευτυχώς, μπορούμε να επανέλθουμε στις συνήθειες ευχές μας για μια καλή και δημιουργική χρονιά για τον καθένα μας ξεχωριστά και για την Εφορεία, με υγεία, προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

Χορηγοί της πίτας και των αναψυκτικών ήταν φέτος οι Αφοί Ξανθόπουλοι, Αφοί Λαζαριώτη και Αφοι Βλάχου. Το δώρο για τον τυχερό (τριήμερο ταξίδι στο Μπάνσκο ή τετράήμερο στην Τήνο), όπως και το δέντρο της Αρχαιολογικής Συλλογής Κοζάνης ήταν προσφορά του Πρακτορείου ταξιδίων Hermes Tours Φωτόπουλος. Τους ευχαριστούμε όλους θερμά και τους ευχόμαστε ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΠΗ

{AdmirorGallery}ekdiloseis_images/kopi_pitas_2023{/AdmirorGallery}

! Κάντε κλικ στη κάθε φωτογραφία για προβολή σε μεγαλύτερη ανάλυση